

Juni 2018

Ondernemerschap als kwaliteitsvolle en volwaardige keuze bij arbeidsbemiddeling

Uit cijfers van VDAB, blijkt dat ongeveer 12.000 werkzoekenden¹ via hun persoonlijk VDAB-dossier aangeven interesse te hebben voor ondernemerschap. Op vraag van UNIZO, onderzocht VDAB de mate waarin werkzoekenden als zelfstandige aan het werk gaan.

In de periode van oktober 2016 tot en met september 2017 maakten 6.383 werkzoekenden² de stap naar het ondernemerschap in Vlaanderen. 2.939 werkzoekenden (46%) hadden een persoonlijke dienstverlening³ gehad van VDAB, wat betekent dat de werkzoekende nood had aan ondersteuning of opvolging. . Het zijn vooral werkzoekenden die al langer werkloos waren die beroep hebben kunnen doen op een persoonlijke dienstverlening van de VDAB. Zo blijkt dat 45% van de groep die geen persoonlijke dienstverlening heeft gehad, een werkloosheidsduur van minder dan 3 maanden kende.

Dat iets meer dan de helft uitgestroomde werkzoekenden naar ondernemerschap dit doet op eigen houtje (of met beperkte dienstverlening van VDAB), is een positieve zaak. Dat VDAB, via zijn persoonlijke dienstverlening, ook heel wat werkzoekenden naar ondernemerschap leidt, stemt UNIZO tevreden. Maar het werk is nog niet af. Wanneer de uitstroom van werkzoekenden wordt afgezet ten opzichte van de werkzoekende populatie⁴, dan blijkt dat ongeveer 3 % van de totale populatie kiest voor ondernemerschap, terwijl het aantal starters in Vlaanderen op 7,88 % ligt. VDAB heeft dus nog marge om het aantal werkzoekende dat kiest voor het zelfstandig ondernemerschap op te krikken. Tot slot vraagt UNIZO dat er een structurele monitoring wordt ingebouwd, zodat VDAB consequent het aantal starters uit de werkloosheid kan opvolgen.

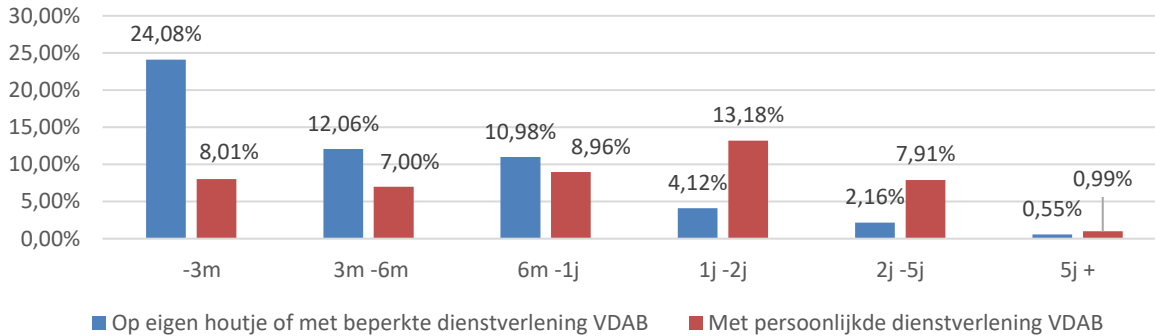
¹ Momentopname voorjaar 2018 onder de niet-werkende werkzoekenden, naast andere opties zoals dag-, nacht- of weekendwerk, ploegenstels, dienstencheques, ...

² Uitgestroomde werkzoekenden bij VDAB.

³ Omvat niet dat er andere dienstverlening van VDAB was, zoals bv. opleiding of werkplekacties, etc.

⁴ Aantal niet-werkende werkzoekenden september 2017 = 217.310.

Opdeling naar werkloosheidsduur

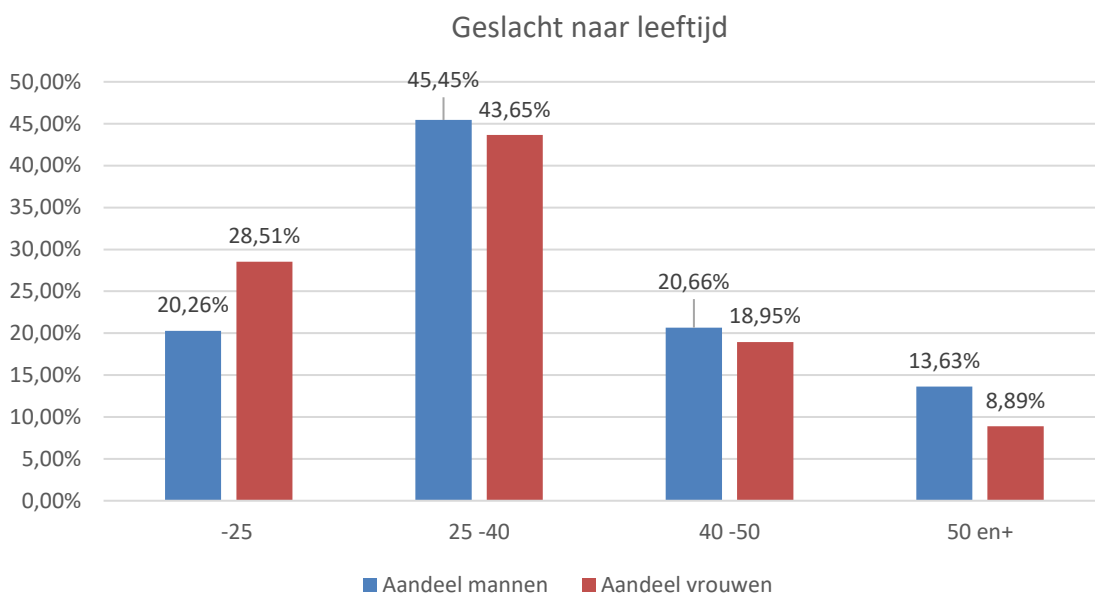
Bron: VDAB

Daarnaast zijn nog een aantal opvallende cijfers terug te vinden rond personen met een migratieachtergrond, scholingsgraad leeftijd, geslacht en werkloosheidsduur.

- ✓ 25,8% van de gestarte zelfstandigen vanuit de werkloosheid, hadden een migratieachtergrond.
- ✓ Bijna 1 op 4 (23,3%) was jonger dan 25 jaar. 44,8% is tussen de 25 en 39 jaar, 20% is tussen 40 tot 49 jaar oud. 50-plussers vertegenwoordigen 11,9% van de starters.
- ✓ Bijna 1 op de 3 (35,7%) zijn laaggeschoold. 28,8% is middengeschoold en 35,6% is hooggeschoold.
- ✓ Hoofdzakelijk mannen starten als zelfstandige (62,6%).
- ✓ 71% van de starters was minder dan 1 jaar werkloos. Slechts 1,5% was langer dan 5 jaar werkzoekende.

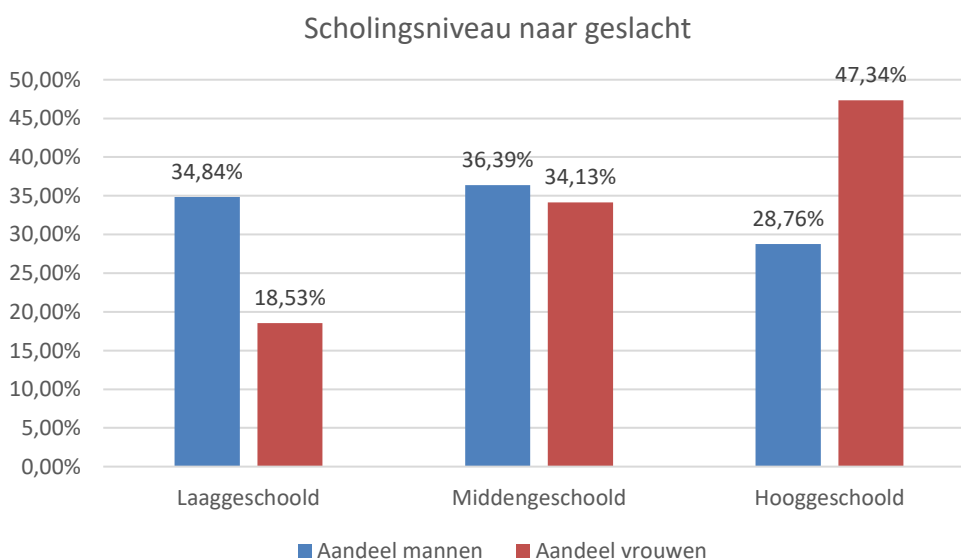
Wanneer we variabelen combineren komen we tot volgende vaststellingen:

- ✓ Van alle mannelijke starters is 13,6% 50 jaar of ouder ten opzichte van 8,9% van de vrouwelijke starters. Vrouwelijke starters zijn dus doorgaans jonger dan mannen. 20,3% van alle mannelijke starters is jonger dan 25 ten opzichte van 28,5% van de vrouwelijke starters

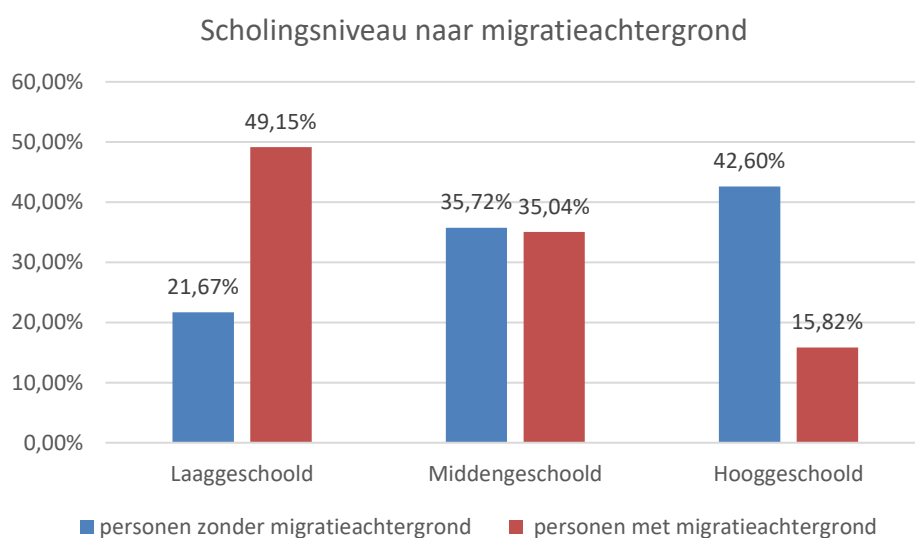
Bron: VDAB (bewerking UNIZO)

- ✓ Vrouwelijke werkzoekenden die uitstromen naar ondernemerschap (47,3%) zijn vaker hooggeschoold dan hun mannelijke collega's (28,8%). Mannelijke starters zijn vaker laaggeschoold dan vrouwelijke starters. Ten opzichte van alle mannelijke (vrouwelijke) starters is 34,8% (18,5%) laaggeschoold.

Bron: VDAB (bewerking UNIZO)

- ✓ Personen met een migratie-achtergrond zijn vaker laaggeschoold dan startende zelfstandigen zonder migratie-achtergrond. 49,1% van alle startende zelfstandigen met een migratie-achtergrond is laaggeschoold ten opzichte van 21,7% van zij zonder migratie-achtergrond. Kijken we naar het niveau middengeschoold dan zien we gelijkaardige proporties: 35,7% voor zelfstandigen zonder migratie-achtergrond versus 35,0% voor zelfstandigen met migratieachtergrond. De eerste groep is dan ook vaker hoogeschoold (42,6%) dan de andere (15,8%).

Bron: VDAB (bewerking UNIZO)

Om ondernemerschap nog sterker op de (beleids)agenda te plaatsen als carrierekeuze bij VDAB als bij werkzoekenden, vraagt UNIZO dat:

- ✓ Uitstroom naar ondernemerschap vanuit werkloosheid systematisch gemonitord wordt door VDAB.
- ✓ VDAB zichzelf een ambitieus streefcijfer oplegt van 5% uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap vanuit de populatie niet-werkende werkzoekenden.
- ✓ VDAB versterkt de keuze voor ondernemerschap, door deze carrierekeuze standaard bij elke werkzoekende onder de aandacht te brengen tijdens de bemiddelingsperiode. De verschillende instrumenten zoals Springplank en de transitiepremie kunnen werkzoekenden helpen om drempels te overwinnen.